

Groen Programma voor bibliotheken en archieven

Cultuur

Prioriteiten

De prioriteiten van Groen m.b.t. bibliotheekwerken en archieven zijn:

1. Wij willen alle vormen van informatie en cultuur bevorderen en betaalbaar maken voor iedereen.
2. Cultuureducatie en cultuurparticipatie blijven bevorderen voor iedereen. Met bijzondere aandacht voor kansengroepen.
3. Werken aan een transitie naar een sociaal-rechtvaardige duurzame samenleving, via het ontwikkelen van een duurzame reflex op alle niveaus van het artistieke werk, de erfgoedzorg, het sociaal-cultureel werk en de media.

Boeken en nog eens boeken

Groen draagt het boek in het hart. Onze beleidsmaatregelen:

4. Een ondersteuning voor een breed gedragen leesbevorderingsbeleid, gebaseerd op een gezamenlijk actieplan vanuit Cultuur, Onderwijs, Welzijn, Sociale Zaken en Armoedebestrijding. (V)

Voor boekenleveringen (en ook dragers van muziek, film e.a.) aan scholen, bibliotheken en overheidsinstellingen naast kwantitatieve ook kwalitatieve gunningscriteria invoeren. In functie van een divers aanbod, een kwalitatieve dienstverlening en de ondersteuning van de kwaliteitsboekhandel. (V)

Waakzaam bij de nieuwe regels in het lokaal cultuurbeleid

5. De invoering van de BBC (Beheers- en Beleidscyclus) leidde ertoe dat het verplichte lokaal cultuurbeleidsplan verdween. Dit kan het cultuurbeleid beter geïntegreerd laten gebeuren, maar het kan ook een vloek blijken als het cultuurbeleid erdoor verzwakt. De eerste signalen zijn niet zo positief. Het is zeer de vraag of het schrappen van alle criteria m.b.t. personeel en middelen op termijn positief zal uitpakken. Groen zal de effecten van dichtbij monitoren. (V)

Openbare bibliotheken

Openbare bibliotheken evolueren van plekken van uitleen van boeken en muziek naar knooppunten van verschillende disciplines en informatie-uitwisseling, De invulling van de klassieke functies blijft belangrijk, maar de werking kan en moet worden verbreed. Hoe dan ook blijven deze laagdrempelige basisvoorzieningen nodig om alle mensen een gelijke toegang te geven tot de informatiesamenleving.

6. De bibliotheken blijvend inzetten als cultuurspreidende en cultuureducatieve instellingen: voor de ontsluiting van literatuur, muziek, informatie. (V)
7. Toegankelijkheid verhogen voor doelgroepen zoals jongeren, schoolverlaters, werkzoekenden, ouderen, migrantengemeenschappen en hen vrije toegang tot belangrijke diensten leveren. (V)
8. Groen gaat voor een versterking van de educatieve rol van bibliotheken in het kader van het levenslang leren: bibliotheken kunnen zowel het niet-formele als het informele leren aanbieden in de vorm van workshops, lezingen, leesclubs, debatten, computer- en internetinitiaties ... Taalverwerving kan daar een onderdeel van zijn. (V)

9. Werken aan e-inclusie: versterken van digitale competenties en e-vaardigheden, om werkloosheid en sociale uitsluiting tegen te gaan. (V)
 10. Leesplezier stimuleren en een literaire werking uitbouwen. (V)
 11. De rol van de bib als ontmoetingsplek (gemeenschapsvorming) versterken: een plek waar burgers zonder verplichting kunnen vertoeven, een krant of tijdschrift kunnen lezen, een praatje kunnen slaan met andere bezoekers. (V)
 12. De bib als kennis- en informatiecentrum heroriënteren. Het is de geschikte plek om het ruime aanbod toegankelijk en overzichtelijk te maken. Digitale bronnen, zoals google, zijn nuttig maar leveren een overload aan informatie. Filteren en selecteren vormen de uitdaging. De openbare bibliotheken spelen hierin een sleutelrol. (V)
 13. Samenwerking met het reguliere onderwijs versterken door het ondersteunen en verrijken van de educatieve doelen: het lees- en leerplezier bij kinderen, ervaringen opdoen in het gebruiken van informatie voor kennis, begrip, creativiteit en ontspanning, ondersteunen bij het leren van informatievaardigheden, toegang tot bronnen, de gelegenheid bieden om in contact te komen met diverse ideeën, ervaringen en opvattingen en het organiseren van activiteiten die het culturele en sociale bewustzijn bevorderen. (V)
 14. Het Vlaams E-boekplatform zo uitbouwen dat het lezen laagdrempelig blijft. (V)
 15. Verantwoordelijkheid opnemen voor de zorg voor het lokale literaire en audiovisuele erfgoed. (V)
 16. Een gemeenschappelijk lidmaatschap realiseren voor openbare bibliotheken in Vlaanderen. (V)
 17. De digitale openbare bibliotheek verder uitbouwen (alle gebruikersinformatie en toegang tot de catalogi van de Vlaamse openbare bibliotheken). (V)
 18. Een aangepaste dienstverlening verzekeren voor personen met beperkte mobiliteit. Voor personen met een visuele leesbeperking (blinden en slechtzienden) moet de bibliotheekdienstverlening van Luisterpunt versterkt worden. Deze doelgroep zal uitgebreid worden naar mensen met een andere leesbeperking (zoals personen met dyslexie, MS en afasie). Evenals voor nieuwkomers, voor mensen die leesbeperkt zijn in de Nederlandse taal. (F) (V)
 19. Er is nood aan een evenwaardige behandeling van musea, culturele archieven en erfgoedbibliotheken in het subsidiebeleid. Erfgoedbibliotheken moeten een erkenning/subsidiëring op Vlaams niveau kunnen verwerven. (V)
- De juridische onduidelijkheid voor publiekrechtelijke archieven in Vlaanderen moet verdwijnen door een afstemming tussen de Vlaamse en de federale overheid. (V) (F)

Federale culturele instellingen

20. De federale wetenschappelijke en culturele instellingen zijn zowat de verweesde kinderen van het cultuurbeleid. Ze verdienen een eigen minister en een krachtig beleid. We zouden zelfs durven spreken van een noodplan. Dat moet hen voldoende middelen garanderen maar hen ook aansporen om hun middelen efficiënt aan te wenden om hun taken waar te maken in de brede culturele, bibliotheek- en archiefsector. (F)
 21. Een actieve samenwerking is nodig met instellingen en organisaties uit de gemeenschappen op het vlak van internationale projecten, studiewerk, onderzoek en innovatie ten bate van de cultuursector en de informatiesector. De informatie die de instellingen beheren, moet toegankelijk zijn en blijven voor het brede publiek. (F)
- De Koninklijke Bibliotheek moet haar rol als nationale bibliotheek ten volle waarmaken en een coördinerende en stimulerende rol opnemen voor de bibliotheken in België. Dat gebeurt nu onvoldoende. (F)

22. Auteursrecht en de rechten van het publiek

23. Groen steunt de vragen van de auteurs over het leenrecht, maar wenst tegelijk geen grotere drempel in te voeren voor de gebruikers van bibliotheken, zoals leerlingen, studenten en onderzoekers.

24. Door digitalisering kunnen instellingen hun collecties beter toegankelijk maken voor onderzoekers en voor het algemene publiek. Het auteursrecht vormt evenwel vaak een struikelblok. De auteurswet moet hieraan aangepast worden. (F)

De bestaande uitzondering voor personen met een visuele beperking willen we verruimen naar personen met een leesbeperking. (F)